

Wkład Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska w ramach konsultacji Komisji Europejskiej dot. sztucznej inteligencji

1. Zakres:

- **Przede wszystkim ostrzegamy Komisję Europejską przed rozszerzeniem zakresu przyszłej regulacji w sprawie Sztucznej Inteligencji (AI) na szeroko zdefiniowaną kategorię "automatycznego podejmowania decyzji".** Takie działanie byłoby sprzeczne z pierwotnym kierunkiem zaproponowanym w Białej Księdze w sprawie Sztucznej Inteligencji, gdzie skupiono się na zastosowaniach AI wysokiego ryzyka, tzw. kryterium sektorowym. Gdyby Sztuczna Inteligencja została zdefiniowana jako "zautomatyzowany proces decyzyjny", to spowodowałoby to powstanie nieproporcjonalnych, nieuzasadnionych obowiązków regulacyjnych. Zniechęciłoby to nie tylko do opracowywania i wdrażania w Europie aplikacji opartych na rozwiązaniach AI, ale także zautomatyzowanych systemów, które nie stwarzają żadnego ryzyka ani też nie wywołują szkód.
- Definicja szkód niematerialnych: Ponawiamy nasze **obawy związane z wprowadzeniem koncepcji "szkody niematerialnej" (immaterial harm) do przyszłych przepisów dotyczących AI.** Jako alternatywę proponujemy odniesienie się do pojęcia "znacznego ograniczenia korzystania z praw podstawowych", które byłoby bardziej zbliżone do istniejących ram prawnych.

2. Warianty podejścia do polityki regulacji:

- Wariant 0 (scenariusz podstawowy): Uważamy, że należy zapewnić właściwe wdrożenie obowiązujących regulacji UE w odniesieniu do AI przed wprowadzeniem jakichkolwiek nowych przepisów prawnych dotyczących Sztucznej Inteligencji. Obecnie AI nie działa w próżni i podlega licznym istniejącym przepisom, w tym RODO, regulacjom w zakresie wyrobów medycznych oraz katalogowi praw podstawowych.
- Wariant 1 (interwencja kierowana przez przemysł - samoregulacja): Bez względu na to, jakie polityczne warianty strategiczne polityki są realizowane, warto wspierać przemysł w ustanawianiu i wdrażaniu norm w zakresie odpowiedzialnych praktyk i dzieleniu się nimi.
- Wariant 2 (regulacje dotyczące dobrowolnego etykietowania): Pozostajemy sceptyczni co do wpływu systemu oznakowania dla sygnalizowania, że konkretne produkty i usługi oparte na Sztucznej Inteligencji są godne zaufania w Europie. Obciążenie administracyjne MŚP związane z przestrzeganiem uciążliwych obowiązków dotyczących oznakowania - jeśli zostanie ono opracowane na podstawie zaktualizowanych rekomendacji dla godnej zaufania AI i przygotowanych przez unijną Grupę Ekspertów Wysokiego Szczebla ds. Sztucznej Inteligencji - mogłoby znacznie przewyższyć korzyści płynące z takiego systemu.
- Wariant 3 (regulacja z obowiązkowymi wymogami): Koszt alternatywny niewykorzystania Sztucznej Inteligencji powinien być częścią oceny przy rozważaniu wszelkich przyszłych

przepisów mających na celu zmniejszenie ryzyka i szkód wynikających z wykorzystania aplikacji opartych o Sztuczną Inteligencję. Ewentualna przyszła regulacja powinna gwarantować pewność prawną, być proporcjonalne i zwiększać zaufanie do Sztucznej Inteligencji, nie utrudniając przy tym w nieuzasadniony sposób wprowadzania innowacji opartych o AI.

- 3a: Systemy zdalnej identyfikacji biometrycznej mogą być dobrym przykładem rozwiązania, do którego można by zastosować obowiązkowe wymogi w oparciu o analizę ryzyka.
- 3b: Popieramy dobrze zdefiniowane, oparte na ryzyku podejście do wdrożenia regulacji w sprawie Sztucznej Inteligencji, uwzględniające zarówno powagę, jak i prawdopodobieństwo wystąpienia szkody. Uważamy, że dobrym punktem wyjścia wydają się być kryteria sektorowe oraz kryteria podstawowe dotyczące wykorzystania/stosowania - zaproponowane w białej księdze KE.
- 3c: **Zdecydowanie ostrzegamy przed przyjęciem jakiegokolwiek aktu prawnego UE dotyczącego regulacji wszystkich zastosowań Sztucznej Inteligencji**, w którym brak byłoby rozróżnienia między zastosowaniami AI, które mogą stwarzać znaczne ryzyko/szkodliwość, a tymi, które takiego ryzyka nie stwarzają lub mają niższy profil ryzyka. Taki instrument legislacyjny byłby nieproporcjonalny w stosunku do problemów zidentyfikowanych dotychczas przez Komisję Europejską, stwarzałby znaczne bariery dla przyjęcia Sztucznej Inteligencji (dodatkowe koszty, opóźnienia, obciążenia administracyjne) w Europie, generowałby dodatkowe koszty w niektórych zastosowaniach ze względu na brak wdrożenia rozwiązań opartych na AI, a także stwarzałby ryzyko obniżenia wymagań regulacyjnych dla tych zastosowań Sztucznej Inteligencji, które mogą stwarzać znaczne ryzyko.

3. Egzekwowanie prawa:

- **Popieramy egzekwowanie prawa ex post** w przypadku pojawienia się problemów jako najbardziej odpowiedni i proporcjonalny mechanizm, z wyjątkiem dziedzin, w których oceny ex ante są już utrwaloną praktyką (np. procesy medyczne). W takich sytuacjach zalecamy dostosowanie wszelkich ocen ex-ante do istniejących procedur i praktyk sektorowych.
- Jeżeli Komisja nalega na egzekwowanie prawa ex-ante, **stanowczo ostrzegamy przed dokonywaniem oceny ex-ante przez jakikolwiek podmiot trzeci i zalecamy opracowanie procedur samooceny opartych na jasnych wytycznych dotyczących "należytej staranności" organów regulacyjnych**. W praktyce polegałoby to na dostarczeniu przez organy regulacyjne szczegółowych wytycznych dotyczących sposobu przeprowadzania i dokumentowania oceny ryzyka, przy jednoczesnym przekazaniu odpowiedzialności za przeprowadzenie dokładnej oceny osobom korzystającym ze Sztucznej Inteligencji i najlepiej znającym go.